

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2532/2523

นายพัฒน์ นิเวศานนท์ โจทก์ นายถนัด ชมะสุนทร ล.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1599, ป.พ.พ. มาตรา 1600, ป.วิ.พ. มาตรา 42, ป.วิ.พ. มาตรา 44, ป.วิ.พ. มาตรา 271, ป.วิ.พ. มาตรา 272, ป.พ.พ. มาตรา 14999

## ย่อ / หลักกฎหมาย

ศาลพิพากษาถึงที่สุดให้จำเลยรับเงินและโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมด้วยตึกแถวให้แก่โจทก์ จำเลยถึงแก่กรรมในระหว่างการบังคับคดี หน้าที่และความรับผิดชอบตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 14999, 1600 ไม่ใช่เป็นเรื่องคดีค้างพิจารณาอันจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 42, 44 ดังนั้น ศาลชั้นต้นจึงอาจออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกของจำเลยได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียกหรือมีคำสั่งให้ผู้จัดการมรดกของจำเลยเข้ามาเป็นคู่ความแทนจำเลยเสียก่อนแต่อย่างใด การที่โจทก์ขอให้บังคับคดีหลังจากคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว 7 ปีเศษ เป็นการขอให้บังคับคดีภายในกำหนดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 271 เมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยขอปฏิบัติการชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้โจทก์ก่อนโจทก์แถลงขอให้ออกคำสั่งบังคับ โจทก์ย่อมมีสิทธิกระทำได้โดยไม่ต้องให้ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยแก่จำเลยเพราะคำพิพากษามีได้กล่าวไว้เช่นนั้น

## คำพิพากษา

คดีนี้สืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องให้จำเลยโอนตึกแถวและที่ดินให้โจทก์ตามสัญญาจะซื้อขาย ศาลฎีกาพิพากษาให้บังคับคดีตามศาลชั้นต้น ให้จำเลยรับเงินที่ค้างชำระ ๔๕,๐๐๐ บาท กับค่าเสียหายและค่าโอนกรรมสิทธิ์ ๑๕,๐๐๐ บาท รวม ๖๐,๐๐๐ บาทจากโจทก์ ให้จำเลยโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน พร้อมด้วยตึกแถวเลขที่ ๒๘๖ และ ๒๘๔ ให้แก่โจทก์หรือบุตรของโจทก์ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนคร ถ้าจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือว่าคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาของจำเลย ศาลชั้นต้นก่อนคำพิพากษาศาลฎีกาเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ต่อมามีจำเลยถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ ครั้นวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๒ ศาลจังหวัดสมุทรปราการได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้พลตรีบัลลังก์และนางสมใจเป็นผู้จัดการมรดกของจำเลย โจทก์ได้ยื่นคำแถลงลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๒๒ ขอให้ออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกของจำเลย ศาลแพ่งสั่งตามที่โจทก์ขอ ผู้จัดการมรดกของจำเลยอุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นว่า ศาลชั้นต้นต้องมีหมายเรียกผู้จัดการมรดกของจำเลยเข้ามาเป็นคู่ความเสียก่อนแล้วจึงส่งคำสั่งบังคับให้ การที่ศาลชั้นต้นไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนดังกล่าวถือว่าเป็นการไม่ชอบ ขอให้เพิกถอนคำสั่งบังคับของศาลชั้นต้น ส่วนเรื่องการบังคับให้ผู้จัดการมรดกของจำเลยโอนตึกแถวและที่ดินให้โจทก์นั้น โจทก์ขอให้ออกคำสั่งบังคับหลังจากศาลฎีกาพิพากษาเป็นเวลาหลายปี ค่าของเงินตกต่ำมาก กองมรดกของจำเลยควรได้ประโยชน์จากโจทก์บ้าง ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้จัดการมรดกของจำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า เมื่อคดีถึงที่สุดแล้วและจำเลยถึงแก่กรรมในระหว่างการบังคับคดีหน้าที่และความรับผิดชอบตกทอดแก่ทายาทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๙๙, ๑๖๐๐ ไม่ใช่เป็นเรื่องคดีค้างพิจารณาอันจะต้องปฏิบัติตามมาตรา ๔๒, ๔๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ดังนั้น ศาลชั้นต้นจึงอาจออกคำสั่งบังคับแก่ผู้จัดการมรดกของจำเลยได้โดยไม่ต้องออกหมายเรียกหรือมี

คำสั่งให้ผู้จัดการมรดกของจำเลยเข้ามาเป็นคู่ความแทนจำเลยเสียก่อนแต่อย่างไร ปัญหาต่อไปมีว่า การที่โจทก์ขอให้บังคับคดีหลังจากคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว ๗ ปีเศษ โจทก์จะต้องให้ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยแก่จำเลยหรือไม่ ตามมาตรา ๒๗๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาร้องขอให้บังคับคดีตามพิพากษาได้ภายใน ๑๐ ปี นับแต่วันมีคำพิพากษาเมื่อไม่ปรากฏว่าจำเลยขอปฏิบัติการชำระหนี้โอนกรรมสิทธิ์ที่พิพากษาให้โจทก์ก่อนโจทก์แถลงขอให้ออกคำบังคับ โจทก์จึงมีสิทธิขอให้บังคับคดีได้ภายในกำหนดดังกล่าว โดยไม่ต้องให้ผลประโยชน์หรือดอกเบี้ยแก่จำเลยแต่อย่างไร เพราะคำพิพากษามีได้กล่าว พิพากษายืนโจทก์เรียงคำแก้ฎีกาเอง จึงไม่ต้องกำหนดค่าทนายความชั้นฎีกาให้แก่โจทก์

## องค์คณะ

ศิริ จีระมะกร · พยงค์ ยาวะประภาษ · สุทิน เลิศวิรุฬห์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2532/2523>